

Dossier Verdiepingenplan Loosdrechtse Plassen en zandafvoer naar Loenen

In het kader van verbetering van de waterkwaliteit wil AGV drie diepe putten maken in de Loosdrechtse plassen. Het plan is om de 14.000.000m³ zand die hierbij vrijkomt af te voeren en over te slaan via de gemeente Loenen. De duur van het project is voorlopig geschat op 10 jaar, maar het is niet onaannemelijk dat er met de uitvoering van het plan 15-20 gemoeid zal zijn.

De vereniging onderschrijft dat er een oplossing voor de baggerproblematiek in Loosdrecht moet worden gevonden, maar vindt dat uitvoering van het verdiepingenplan in zijn huidige vorm dusdanig ingrijpende en onomkeerbare gevolgen met zich mee brengt, dat het plan geen uitvoering verdient.

Zomer 2007

De heer E. Munnig Schmidt, voorzitter van O.G. Niftarlake, seint de vereniging in dat er een startnotitie met betrekking tot het verdiepingenplan ter inzage ligt in Loosdrecht.

De startnotitie is niet ter inzage gelegd in Loenen aan de Vecht. Op zich bestaat hier geen wettelijke verplichting toe, maar het zou wel correct zijn geweest, omdat zandafvoer en – overslag door Loenen zijn gepland. De Vereniging neemt contact op met wethouder en raadsleden. Zij blijken niet te zijn geïnformeerd, noch door de provincie Noord-Holland (bevoegd gezag), noch door AGV (initiatiefnemer van het project).

De Vereniging besluit een flyer te maken om zo veel mogelijk bewoners in Loenen attent te maken op de startnotitie en de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen hierop.

Er worden honderden zienswijzen ingediend, voor een groot deel uit Loenen.

Tweede helft 2007

De Vereniging heeft overleg met de gemeente Loenen. Duidelijk is dat de gemeente niet van plan is om mee te werken aan de voorkeursroute van AGV om het zand af te voeren. Deze route loopt dwars door de Mijndense Polder, door de schootsvelden van Nieuwersluis (Nieuwe Hollandse Waterlinie), naar het Amsterdam-Rijn Kanaal, waar een zanddepot van 11 ha en een (nog aan te leggen) overslaghaven van 400x20 m zijn gepland. De gemeente heeft begin

jaren 2000 overwogen om medewerking te verlenen, maar toen als randvoorwaarde gesteld dat het project binnen 5 jaar en vóór 2010 moest zijn afgerond. Toen AGV die garantie niet kon bieden, heeft de raad besloten om van medewerking af te zien. Dit was niet zonder reden. De gemeente wist toen al dat de nieuwbouwwijk Cronenburgh op stapel stond en was zich er van bewust dat er de laatste tien jaar veel investeringen door overheid en burgers waren gedaan om de Vechtstreek in cultuurhistorisch en landschappelijk opzicht te behouden. De gemeente weet echter niet hoe de provincie Utrecht tegen de zandafvoer door Loenen aankijkt. Dat hierin een gevaar schuilt, heeft de situatie in Loosdrecht wel geleerd. De gemeente Wijdemeren wilde niet meewerken aan het verdiepingenplan, maar is daarbij 'overruled' door de provincie. Dat risico loopt de gemeente Loenen ook.

De Vereniging besluit niet stil te gaan zitten en neemt contact op met de ambtelijke diensten van de provincie. Ook de provincie Utrecht blijkt van niets te weten. Zij waren bij de start van het verdiepingenplan in de jaren negentig weliswaar betrokken (Loosdrecht hoorde toen nog bij de provincie Utrecht), maar het dossier is nadien niet meer op tafel geweest. De Vereniging meent te proberen dat de betrokken ambtenaren positief tegenover het verdiepingenplan staan.

De Vereniging schrijft daarop een brief aan de provincie om een formeel standpunt te vernemen. Vervolgens wordt er namens de Vereniging ingesproken in de vergadering van twee statencommissies (Water en Ruimtelijke Ordening). De voordracht trekt de interesse van de politieke fracties. Bijna elke fractie wil meer weten over het project en de gevolgen voor Loenen. De Vereniging is zo brutaal om tijdens de vergadering van de statencommissie 'Ruimtelijke Ordening' rechtstreeks vragen te stellen aan de verantwoordelijk gedeputeerde – de heer Kroll. De gedeputeerde zegt toe dat de zandafvoer zijn aandacht krijgt en dat dit project niet zo maar zonder slag en stoot ten uitvoer komt.

Op aandringen van de vereniging vragen leden van de Statencommissie Ruimtelijke Ordening in een volgende vergadering om harde toezeggingen van de gedeputeerde en krijgen die ook. De gedeputeerde vindt het in eerste instantie een zaak van de gemeente Loenen. Dit is rechtsstatelijk al heel wat. Het betekent niet anders dan dat de provincie de beslissing van de gemeente zal respecteren. De vereniging wil het liefst meer en vraagt zich af waarom Utrecht de provincie Noord-Holland niet op zijn vingers tikt, maar daar durft de provincie Utrecht op dat moment nog niet aan. Dit zal medio 2008 wel gebeuren.

De vereniging neemt ook contact op met andere belangenorganisaties om hun standpunten te peilen en waar mogelijk samen te werken. Hierbij gaat het om: Genootschap Niftarlake, Nieuwersluis bestaat, Vechtplassencommissie, Milieufederatie, LTO, NFO, Ondernemersvereniging de Werf, de nieuwe

golfclub (vereniging) en BELP. De meeste belangenorganisaties ondersteunen het standpunt van de vereniging en sluiten zich hier al dan niet schriftelijk bij aan. De vereniging organiseert ook de eerste informatiebijeenkomsten voor direct-belanghebbenden en derden-belanghebbenden. Verder blijft de vereniging gedurende de looptijd van de procedures contact houden met de gemeenten Wijdemeren en Loenen en de provincies Noord-Holland en Utrecht en waar mogelijk het waterschap. Het spreekt voor zich dat de vereniging ook goede contacten onderhoudt met de lokale en regionale media, waaronder RTV Utrecht.

Eerste helft 2008

Het ontwerp-bestemmingsplan Loosdrecht en het plan MER (milieueffectrapport) komen ter inzage; dit keer ook in Loenen. Op 21 februari wordt er een inloopavond in Loosdrecht georganiseerd. De Vereniging spreekt met de aanwezige deskundigen en vertegenwoordigers van provincie en waterschap, waaronder de portefeuillehouder bij AGV, mevrouw Garming en de verantwoordelijk gedeputeerde van Noord-Holland, de heer Moens.

Opvallend is het gebrek aan dossierkennis op bestuurlijk niveau. Men houdt zich voornamelijk bezig met de bestuurlijke procedures en ambtelijke contacten. Zo is men niet of nauwelijks op de hoogte van de gewijzigde situatie in Loenen (Cronenburgh, golfbaan, landgoed). De heer Moens denkt zelfs dat het zandoverslagbedrijf kilometers van de kern van Loenen is verwijderd. Wat verder opvalt, is het gebrek aan eenduidige informatie van de kant van AGV en de provincie met betrekking tot de duur, de uitvoering en de vertaalslag van deskundigenrapporten.

De vereniging organiseert wederom bijeenkomsten voor direct-belanghebbenden en derden-belanghebbenden. De vereniging probeert zo veel mogelijk bewoners attent te maken op het ontwerp-bestemmingsplan dat ter inzage ligt en de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. De vereniging stelt een standaardzienswijze op die de bewoners kunnen gebruiken als voorbeeld.

De provincie Noord-Holland lijkt zich vervolgens niets aan te trekken van de bijna 400 ingediende zienswijzen en het feit dat noch Loosdrecht noch Loenen wil meewerken aan de uitvoering van het verdiepingenplan. Ook aan een zeer kritisch advies aan de Mer-commissie wordt grotendeels voorbij gegaan. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland stellen op 22 april 2008 het bestemmingsplan Loosdrecht vast. Op basis van dit bestemmingsplan kan het grootste deel van het verdiepingenplan uitvoering krijgen, mits de minister het plan goedkeurt.

Opnieuw roept de vereniging haar leden en andere bewoners op zo veel mogelijk bedenkingen in te sturen aan de minister. De vereniging stelt daartoe

wederom een standaardbedenking op. De vereniging vraagt om ondersteuning van de advocaat Luuk Hamer om ervan verzekerd te zijn dat er een goed dossier voor de Raad van State ligt. Luuk Hamer heeft eerder met succes belangenverenigingen bijgestaan (A6, IJburg 3, Bovenkerkerpolder).

Tweede helft 2008

In september licht de vereniging haar bedenkingen toe tijdens de hoorzitting die het ministerie van VROM heeft georganiseerd.

Hoewel de hoorzitting doet vermoeden dat er een gerede kans is dat de minister het bestemmingsplan niet goedkeurt, is dat voor de vereniging geen reden om stil te zitten. De Vereniging begrijpt dat het belangrijk is dat ook het bestuur van AGV ervan overtuigd raakt dat uitvoering van het huidige verdiepingenplan geen goed plan is. De eerste tekenen dat niet iedereen het nog eens is met dit plan, zijn er. Algemeen bestuurslid van AGV Ton Vendrig wil het project graag nogmaals met het dagelijks bestuur bespreken en slaagt erin een speciale bestuursvergadering aan het onderwerp te wijden. De algemeen bestuursleden zijn echter grotendeels van mening dat het dagelijks bestuur goed werk heeft geleverd, dat het bestemmingsplan gewoon moet doorgaan en dat de minister anders Loenen maar moet dwingen. Ook geeft dijkgraaf De Bondt aan dat de provincie Utrecht het plan omarmt. Dit terwijl de vereniging niet beter weet dan dat Utrecht de beslissing van Loenen respecteert en voorlopig geen officieel standpunt inneemt.

Begin november komt het verlossende woord: de minister geeft geen goedkeuring aan het bestemmingsplan Loosdrecht dat uitvoering van het verdiepingenplan mogelijk moet maken. Dit betekent overigens niet dat het verdiepingenplan daarmee definitief van de baan is, maar voor Loenen ziet het er rooskleurig uit. De minister heeft in haar besluit laten weten dat het bestemmingsplan mede niet uitvoerbaar is, omdat de gemeente Loenen niet wil meewerken aan de geplande zandafvoer en vanwege het feit dat de provincie Utrecht de gemeente Loenen hiertoe niet zal dwingen. Uit niets blijkt dat de minister plannen heeft om Loenen te dwingen tot medewerking. Duidelijk is dat in geval van uitvoering van het verdiepingenplan er eerst gezocht zal moeten worden naar alternatieve routes. Bovendien moet er dan ook nog een hoop ander huiswerk zijn gedaan. Zo zijn de onderzoeks-resultaten nog niet op orde, moet er eerst een nieuwe afweging van maatregelen (combinaties) komen en is de financiële onderbouwing ontoereikend.

De vereniging hoopt dat het besluit van de minister een nieuwe opening creëert voor de betrokken partijen om met elkaar om tafel te gaan zitten. Dat er wat moet gebeuren aan de baggerproblematiek in Loosdrecht, is immers buiten kijf.

Hoewel het bestemmingsplan 'eraf ligt', blijft de vereniging actief. Eind november zijn er waterschapsverkiezingen en wordt er een geheel nieuw dagelijks en algemeen bestuur gekozen. In de aanloop naar deze verkiezingen vinden er debatavonden plaats waar de verschillende partijen zich kunnen presenteren. De vereniging mengt zich ook in de debatten en krijgt op deze manier aandacht voor het verdiepingenplan. Er blijken gelukkig meer partijen te zijn die het verdiepingenplan niet zo maar ondersteunen. Een ding is zeker, een nieuw plan zal niet snel meer geruisloos het bestuur van AGV passeren.

Tot 22 december 2008 stond de mogelijkheid open voor de provincie om beroep aan te tekenen tegen het besluit van de minister. De provincie is niet in beroep gegaan. Dat is mooi, maar het is jammer dat het zo'n gevecht moest worden, tijdig overleg ware beter geweest. De vereniging blijft het scherp in de gaten houden.

E. van Nieuwkerk
Vereniging Vechtlandschap

Nieuwersluis 2009